

बोर्ड प्रश्नपत्रिका : जुलै 2016

वेळ : 2 तास

एकूण गुण : 40

सूचना:

- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत. आवश्यक त्या ठिकाणी आकृती काढावी.
- गणकयंत्राचा (Calculator) वापर करण्याची अनुमती नाही.
- उजवीकडील संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.
- रचनेच्या सर्व खुणा स्पष्ट असाव्यात. त्या पुसू नका.
- प्रमेयांच्या सिद्धतेसाठी आकृती आवश्यक आहे.

Q.P. SET CODE

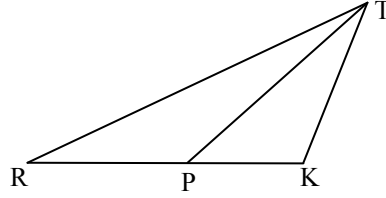
प्रश्न संच

C क

1. खालीलपैकी कोणतेही पाच उपप्रश्न सोडवा :

[5]

- खालील आकृतीमध्ये $RP : PK = 3 : 2$, तर $A(\Delta TRP) : A(\Delta TPK)$ ची किंमत काढा.

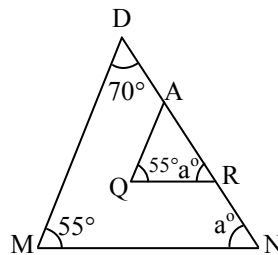

- दोन बाह्यस्पर्शी वर्तुळांचे व्यास अनुक्रमे 8 सेमी व 6 सेमी आहेत, तर त्यांच्या केंद्रातील अंतर काढा.
- जर रेषेचा कल 45° असेल, तर त्या रेषेचा चढ काढा.
- जर $E = 30$, $F = 12$, तर ऑयलरचे सूत्र वापरून V ची किंमत काढा.
- 8 सेमी बाजू असलेल्या चौरसाच्या कर्णाची लांबी काढा.
- प्रमाणित स्थितीतील कोनाची आद्यभुजा घड्याळाच्या काट्याच्या विरुद्ध दिशेने 305° अंशातून भ्रमण करत असेल, तर अंतिम भुजा कोणत्या चरणात असेल?

2. खालीलपैकी कोणतेही चार उपप्रश्न सोडवा :

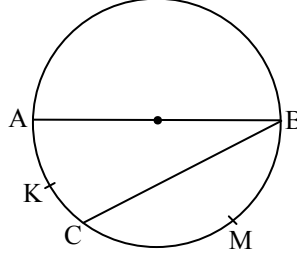
[8]

- रेख $AB = 9.7$ सेमी काढा. त्यावर P हा असा बिंदू घ्या, की $A - P - B$. $AP = 3.5$ सेमी P बिंदूतून जाणारी रेषा MN ही रेख AB ला लंब काढा.
- जर बिंदू $(3, 4)$ हा अंतिम भुजेवर असेल, तर प्रमाणित स्थितीतील कोनाचे त्रिकोणमितीय sine गुणोत्तर काढा.
- खालील आकृतीवरून दोन त्रिकोण समरूप आहेत का? कारण द्या.

- iv. खालील आकृतीत, रेषा AB हा वर्तुळाचा व्यास आहे, जर $m(\text{कंस AKC}) = 40^\circ$ तर $m(\text{कंस BMC})$ काढा.

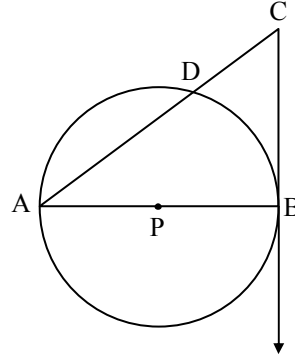
- v. बिंदू $P(0, 6)$ मधून जाणाऱ्या व चढ $\frac{6}{7}$ असणाऱ्या रेषेचे समीकरण लिहा.
- vi. केंद्रीय कोनाचे माप 60° आणि त्रिज्या 21 सेमी असणाऱ्या वर्तुळपाकळीचे क्षेत्रफळ काढा. $\left(\pi = \frac{22}{7}\right)$

3. खालीलपैकी कोणतेही तीन उपप्रश्न सोडवा :

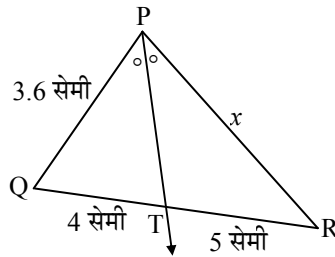
[9]

- i. खालील आकृतीत रेषा AB हा P केंद्र असलेल्या वर्तुळाचा व्यास आहे. रेषा CB ही वर्तुळाची स्पर्शिका असून रेषा AC ही वर्तुळाला बिंदू D मध्ये छेदते, तर सिद्ध करा:

$$AC \times AD = 4(\text{त्रिज्या})^2$$

- ii. सोबत दिलेल्या आकृतीमध्ये, किरण PT हा $\angle QPR$ चा दुभाजक आहे, तर x ची किंमत आणि ΔPQR ची परिमिती काढा.

- iii. इष्टिकाचितीची लांबी, रुंदी व उंची $5 : 4 : 2$ या प्रमाणात आहेत. त्या चितीचे एकूण पृष्ठफळ 1216 चौसेमी असल्यास त्या इष्टिकाचितीच्या मिती काढा.
- iv. ΔRST मध्ये $RS = 6$ सेमी, $ST = 7$ सेमी आणि $RT = 6.5$ सेमी, तर ΔRST चे अंतर्वर्तुळ काढा.
- v. दाखवा की:

$$\sqrt{\frac{1 - \cos A}{1 + \cos A}} = \operatorname{cosec} A - \cot A.$$

4. खालीलपैकी कोणतेही दोन उपप्रश्न सोडवा :

[8]

- सिद्ध करा, की “चक्रीय चौकोनाचे संमुख कोन परस्परांचे पूरक कोन असतात”.
- नदीच्या एका तीरावर उभ्या असलेल्या निरीक्षकास पलीकडच्या तीरावरील झाडाच्या शेंड्याकडे पाहताना 60° मापाचा उन्नत कोन होतो. त्या ठिकाणापासून 40 मीटर अंतर मागे जाऊन परत त्या झाडाच्या शेंड्याकडे पाहताना 30° मापाचा उन्नत कोन होतो. तर त्या झाडाची उंची आणि नदीच्या पात्राची रुंदी काढा. ($\sqrt{3} = 1.73$)
- 0.9 मी व्यास व 1.8 मी लांबी असलेला एक रोलर मैदान सपाट करण्यासाठी वापरला आहे, तर तो रोलर 500 पूर्ण फेऱ्यांमधून किती जागा सपाट करेल? ($\pi = 3.14$)

5. खालीलपैकी कोणतेही दोन उपप्रश्न सोडवा :

[10]

- जर त्रिकोणाच्या एका बाजूला समांतर असणारी रेषा इतर दोन भिन्न बिंदूस छेदत असेल, तर ती रेषा त्या दोन बाजूंना प्रमाणात विभागते, हे सिद्ध करा.
- जर $A = (4, 8)$, $B = (5, 5)$, $C = (2, 4)$, $D = (1, 7)$ असे बिंदू असतील, तर $\square ABCD$ हा समांतरभुज चौकोन आहे, हे दाखवा.
- $\Delta AMT \sim \Delta AHE$, ΔAMT असा काढा, की $MA = 6.3$ सेमी, $\angle MAT = 120^\circ$, $AT = 4.9$ सेमी आणि जर $\frac{MA}{HA} = \frac{7}{5}$ असेल, तर ΔAHE काढा.